

Memo

Aan: leden van de gemeenteraad
Onderwerp: nagekomen informatie GGD
Datum: 29 oktober 2019

Geachte leden van de raad,

Bijgaand ontvangt u de raadsinformatie aan die is opgesteld op verzoek van het Algemeen Bestuur van de GGD ten behoeve van leden van gemeenteraden. In de brief treft u nadere informatie aan over drie onderwerpen, te weten:

1 Uitvoeringsplan agenda Publieke Gezondheid 2019 -2023.

Dit betreft de uitvoering van de strategische, regionale agenda gericht op het versterken van eigen regie van mensen op hun leven en gezondheid, vanuit het begrip positieve gezondheid

2 Versterking en intensivering van de Jeugdgezondheidszorg onder de noemer van medicalisering naar normalisering.

Hiermee wordt beoogd om met name de preventieve functie van de jeugdgezondheidszorg in relatie tot de zwaardere jeugdzorg te versterken.

3 Het Financieel meerjarenperspectief .

De mededeling betreft de uitkomst van een analyse naar de structurele financiële ruimte in de begroting van de GGD. Naar aanleiding van deze analyse zal het Algemeen Bestuur aan gemeenteraden voorstellen om de begroting van de GGD naar beneden bij te stellen. Dit voorstel wordt door middel van de eerste bestuursrapportage 2020 en bijbehorende begrotingswijzigings voor een zienswijze aan gemeenteraden voorgelegd. Het betreft hier een bijstelling van de GGD begroting van € 400.000. De bijdrage van Dalfsen aan de GGD zal als gevolg hiervan naar verwachting dalen met ongeveer € 40.000. De verlaging van de bijdrage is pas definitief na vaststelling van de begrotingswijziging door het Algemeen Bestuur in juni 2020.

Deze raadsinformatiebrief wordt ter informatie aan u aangeboden, niet ter bespreking. De financiële informatie uit deze raadsinformatiebrief kan betrokken worden bij de overwegingen voor het financiële beeld voor 2020.

IJsselland

Aan de raden van de gemeenten in IJsselland
t.a.v. de griffier

datum 21 oktober 2019
kenmerk G19.001496 / M. Smeenk AM
doorkiesnummer (038) 428 14 11
onderwerp Raadsinformatiebrief

Geachte raadsleden,

De afgelopen maanden heeft GGD IJsselland, in samenspraak met de gemeenten, enkele belangrijke beleidsinhoudelijke documenten uitgewerkt en is een financieel meerjarenperspectief opgesteld. Het algemeen bestuur van GGD IJsselland heeft in haar vergadering op 26 september jl. over deze belangrijke documenten een richtinggevend besluit genomen. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de ontwikkelingen en desgewenst gaan wij hierover graag samen met u en uw portefeuillehouder het gesprek aan.

1. Uitvoeringsplan agenda Publieke Gezondheid 2019-2023

In maart 2019 heeft het algemeen bestuur van GGD IJsselland de agenda Publieke Gezondheid 2019-2023 met als titel 'Bewegen vanuit eigen regie' vastgesteld. De agenda Publieke Gezondheid is een strategisch georiënteerde agenda van alle 11 gemeenten in de regio IJsselland en zet een brede beweging in gang. Samen met betrokken partijen als onderwijs, provincie, sociale wijkteams en het Regionale Serviceteam Jeugd wordt geïnvesteerd in het versterken van gezond leven.

De agenda Publieke Gezondheid beoogt een beweging in gang te zetten. Een beweging die primair gaat over het versterken van eigen regie van mensen en over anders en breder kijken naar gezondheid volgens het concept van positieve gezondheid. Een beweging die gaat over kernwaarden als samenwerking, nabijheid en flexibiliteit en waarin we de krachten bundelen met partners op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Hiermee levert het programma een belangrijke bijdrage aan de transformaties in zowel het sociaal als het ruimtelijke domein.

De uitvoering van de agenda Publieke Gezondheid krijgt vorm in één samenhangend programma, met vijf themagerichte programmalijnen. Afgelopen maanden is binnen GGD IJsselland gewerkt aan de opstelling van een programmaplan. Parallel daaraan is op onderdelen al gestart met het op

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T (038)428 14 28
F (038)428 14 00
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

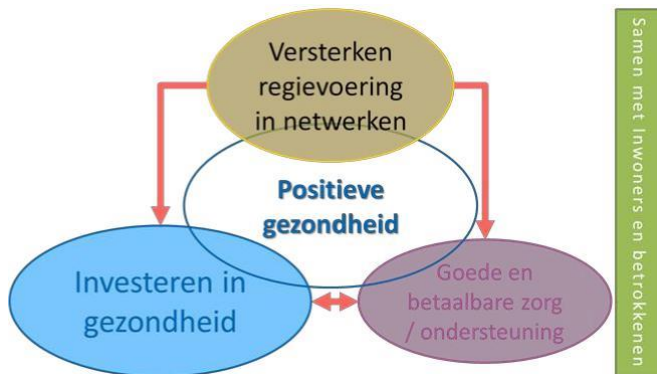
Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

inhoud invulling geven aan de vraagstukken in de agenda. Het programma richt zich op de 5 aandachtsgebieden (programmaliijnen), die door het algemeen bestuur zijn benoemd als belangrijke gezondheidsthema's voor onze regio in de komende vier jaar:

1. Versterken publieke gezondheid
2. Jeugd en kansrijke start
3. Psychische gezondheid
4. Gezonde leefomgeving
5. Gezond ouder worden

Binnen de aandachtsgebieden wordt gewerkt aan onderstaande schematisch weergegeven resultaten, die elkaar ook onderling beïnvloeden.

Het bestuur heeft het kaderstellende programmaplan voor de periode 2019 – 2023 en het uitvoeringsplan voor de eerste fase (van september 2019 tot medio 2020) vastgesteld. Na elk jaar vindt een evaluatie op de doelstellingen plaats, die mogelijk ook in uw gemeenteraad onderwerp van gesprek vormt.

Op programmalijn 2 “Jeugd en kansrijke start” zijn, naar aanleiding van een recent uitgevoerde evaluatie, belangrijke actuele ontwikkelingen te duiden. Juist omdat binnen veel gemeenten zorgen zijn over de oplopende kosten van de jeugdzorg, gaan wij in deze brief nader in op de ontwikkelingen binnen de jeugdgezondheidszorg.

2. Van medicalisering naar normalisering

*“Laten we elkaar de **goede** vragen gaan stellen en ons afvragen of we met de goede dingen bezig zijn. Als kinderen opvallen, mankeren ze dan wat? Wat is **normaal**? Sommige partijen lijken er belang bij te hebben om iets als niet normaal en dus ziek te beschouwen, onderzoek in te zetten en etiketjes te plakken die nooit meer loslaten. Wat betekent het om **op te groeien in de 11 gemeenten in IJsselland**? Kunnen kinderen genoeg spelen, is de opvang geregeld, werkt de jeugdgezondheidszorg goed, voelen ouders zich gesteund, zijn er veilige routes naar school, weten scholen ernstige problemen op het gebied van bijvoorbeeld schoolverzuim vroeg op te sporen, zijn er samenwerkingspartners waar ze mee kunnen overleggen en is er dan snel hulp geregeld? Dat zijn de vragen die we ons moeten stellen, met **de leefwereld van kinderen als uitgangspunt**. Vanuit (gemeentelijke) **visie** op een **inclusieve** samenleving, op de **ondersteuning** van ouders, op de*

IJsselland

kenmerk
vervolgblad 3 van 4

*vertrouwde omgeving op **school** en professionele **jeugdgezondheidszorg**. Zodat elk kind in zijn eigen dagelijkse **context** kan worden gezien. Alleen daar mag je oordelen over een kind. Alleen daar kan je een reële conclusie trekken. Alleen daarna komt specialistische hulpverlening daadwerkelijk tot zijn recht. In het **belang** van het **kind** en van niemand anders.”*

Bovenstaande inleiding is opgenomen in de notitie ‘Samen onze krachten bundelen - Jeugdgezondheidszorg 2020-2023’, die op 26 september jl. in het algemeen bestuur van GGD IJsselland is besproken. Tussen 2011 en 2013 is de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4 jarigen, die daarvoor werd uitgevoerd door de thuiszorgorganisaties, overgedragen aan GGD IJsselland. Hiermee is de basis gelegd voor één doorgaande lijn in de jeugdgezondheidszorg onder directe regie van gemeenten. In 2014 zijn nieuwe landelijke wettelijke eisen voor de jeugdgezondheidszorg vastgesteld. In 2015 is het Masterplan Jeugdgezondheidszorg gestart en is het basispakket jeugdgezondheidszorg ingericht voor alle 0 tot 18 jarigen. In 2017 is het Masterplan afgerond en medio 2018 is een inhoudelijke en financiële eindevaluatie opgestart.

Uit de recent afgeronde evaluatie van het Masterplan Jeugdgezondheidszorg onder ouders, medewerkers, gemeentes en partners blijkt een grote behoefte aan een sterkere invulling van de rol van jeugdgezondheidszorgprofessionals. Dit geldt met name voor de begeleiding en advisering met betrekking tot het spectrum van de normale ontwikkeling van kinderen. Hiermee kan worden voorkomen dat (onnodige) doorverwijzing naar lichte en/of zwaardere jeugdzorg plaatsvindt (‘normalisering i.p.v. medicalisering’). Betere preventie door samenwerking binnen de directe omgeving van het kind gaat leiden tot betere ondersteuning voor kind en ouders en op termijn leiden tot een verlaging van de voor jeugdzorg benodigde budgetten binnen de gemeentes.

Naar aanleiding van de evaluatie heeft het bestuur op 26 september jl. een koers omarmd waarin de jeugdgezondheidszorg doorontwikkelt naar een laagdrempelig toegankelijke, flexibele, op samenwerking gerichte uitvoeringsorganisatie voor ouders en kinderen, gemeenten en samenwerkingspartners. Alle jongeren blijven gemonitord, het accent wordt echter verlegd: meer samenspraak met ouders (gedeelde besluitvorming) en samenwerking met andere partijen om te voorkomen dat jeugdigen uiteindelijk gebruik moeten maken van zwaardere hulp en ondersteuning. GGD IJsselland ziet de noodzaak om nog breder te investeren in de samenwerking met het lokale gemeentelijke netwerk én beter aan te sluiten bij de leefwereld van jeugdigen en ouders en draagt daarmee bij aan de lopende ontwikkelingen binnen het sociaal domein van de gemeenten.

Met de gemeenten wordt meegedacht over de inrichting van het gemeentelijk sociale domein zodat jeugdgezondheidszorg maximaal bijdraagt aan de transformatiedoelen. Door jeugdgezondheidszorg goed te positioneren in het voorliggende veld en te sturen op verbinding met het sociale wijkteam, jeugdzorg, (voor)scholen, huisartsen en welzijn investeren we in de slagvaardigheid en efficiency van alle betrokken partijen. Op deze manier kunnen we samenwerken om kinderen een kansrijke start te bieden en schoolverzuim te voorkomen. De jeugdgezondheidszorg zet in op de pijlers ouderschap, hechting, weerbaarheid en (positieve) gezondheid en trekt samen op in de aanpak van maatschappelijke problemen zoals armoede, schoolverzuim en kindermishandeling. Zo ontwikkelen we het nieuwe ‘normaal’ en zorgen we samen dat er minder beslag gelegd wordt op zwaardere zorg.

IJsselland

kenmerk
vervolgblad 4 van 4

Het bestuur is van mening dat de voorgestelde richting de transformatiedoelen in het lokale sociaal domein versterkt. Deze koers is ook expliciet opgenomen in programmalijn 2, Jeugd en kansrijke start, van de bestuurlijke agenda Publieke Gezondheid 2019-2023 van GGD IJsselland. De kosten van de intensivering kunnen volledig worden opgevangen binnen het huidige budget voor de jeugdgezondheidszorg.

3. Financieel meerjarenperspectief

De jaarrekening 2018 van GGD IJsselland sloot af met een fors overschot van 1,7 miljoen euro. Voordat de jaarrekening werd vastgesteld is voor het algemeen bestuur een eerste analyse gemaakt van de oorzaken van dit overschot. Deze gaf aan dat voor 70% van het overschot sprake was van incidentele oorzaken en dat er mogelijk ook sprake zou zijn van structurele ruimte in de begroting van de GGD.

Het algemeen bestuur van GGD IJsselland heeft in haar vergadering van april jl. gevraagd om een nadere analyse van de financiële situatie van GGD IJsselland. Deze analyse is besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van september jl. Bij deze financiële analyse zijn de twee in deze raadsinformatiebrief benoemde actuele ontwikkelingen rondom de evaluatie van de Jeugdgezondheidszorg en de agenda Publieke Gezondheid meegenomen.

In april 2019 is gestart met een analyse met als doel eventuele *structurele* financiële ruimte binnen de begroting van de GGD vast te stellen, bij een ongewijzigd takenpakket. Verdergaand dan de in het algemeen bestuur toegezegde diepgaande analyse van het jaarrekeningresultaat 2018, is meerjarig en integraal gekeken naar het financiële toekomstperspectief van de GGD.

Het algemeen bestuur heeft kennis genomen van de analyse en de daaruit voortkomende structurele ruimte in de begroting van de GGD en stelt aan de gemeenteraden voor te komen tot een verlaging van het totale budget (en de inwonerbijdrage) voor de GGD vanaf het jaar 2020 met een bedrag van € 400.000. De begrotingswijziging 2020 wordt voor een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden in het voorjaar van 2020, tegelijk met de eerste bestuursrapportage.

De kaders voor de begroting 2021 worden in december 2019 door het algemeen bestuur vastgesteld. Hierbij wordt de verlaging van inwonerbijdrage in 2020 verwerkt. Aan alle Gemeenschappelijke Regelingen, waaronder de GGD, is gevraagd om bij de voorbereiding van de begroting 2021 voor zover mogelijk inzicht te geven in overige beïnvloedbare budgetten.

Hoogachtend,
namens het Algemeen Bestuur,

Drs. A.M. (Rianne) van den Berg, directeur GGD IJsselland